

Dosarul nr. 2ra-893/22
2-21153890-01-2ra-22062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sușchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, M. Guzun)

ÎNCHEIERE

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Lidia Harti, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Harti împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Lidia Harti, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu și a fost menținută hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 18 octombrie 2021, Lidia Harti a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 30 octombrie 2014, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Harti, intervenient accesoriu Gheorghe Bunescu, lichidatorul SRL „Harvit Pro” cu privire la excluderea asociatului din cadrul SRL „Harvit Pro”. Vitalie Harti a înaintat acțiune reconvențională cu privire la excluderea asociatului din cadrul SRL „Harvit Pro”.

A menționat că prin hotărârea din 10 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, au fost respinse atât acțiunea inițială, cât și acțiunea reconvențională.

Reclamanta consideră că i-a fost încălcat dreptul la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile prin durata excesivă a procesului de peste 6 ani, fiindu-i cauzat prejudiciu moral, pe care îl estimează în mărime de 5000 de euro.

A solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile nr. 2c-1884/2014 în perioada 30 octombrie 2014 – 10 iunie 2021 și încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său, a sumei de 5000 de euro cu titlu de prejudiciu moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 20 decembrie 2021 Lidia Harti, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Lidia Harti, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu și a fost menținută hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit raportului motivat întocmit de Judecătoria Chișinău, sediul Central, în cauza civilă în care se pretinde încălcarea, ședințele de judecată au fost stabilite în termeni restrânși, însă, o mare parte a acestora a fost amânată atât la cererea reclamantei Lidia Harti sau a reprezentanților acesteia, precum și din cauza neprezentării în ședința de judecată a reclamantei Lidia Harti sau a reprezentantului acesteia. De asemenea, în cadrul examinării cauzei, Lidia Harti a beneficiat de drepturile procesuale, inclusiv de a formula cerere de recuzare judecătorului.

Totodată, instanța de apel a constatat că în cadrul examinării cauzei, părțile implicate în proces și-au exercitat dreptul de acces la o instanță superioară, contestând unele încheieri emise de instanța de fond, fapt ce la fel a condus la tergiversarea judecării cauzei. De asemenea, un aspect important îl constituie faptul că în perioada 01 martie 2017 -18 februarie 2021, la cererea reprezentantului pârâtului Vitalie Harti, examinarea cauzei a fost suspendată, în legătură cu intentarea procedurii de insolvență față de SRL „Harvit Pro”. Iar, după reluarea examinării, cauza a fost examinată într-un termen restrâns, la 10 iunie 2021 fiind pronunțată hotărârea.

Astfel, având în vedere cele menționate supra, termenul în care cauza pendinte a fost examinată în instanța de judecată, nu poate fi reținut în culpa instanței judecătorești cu privire la durata excesivă a examinării cauzei civile. Or, durata îndelungată de judecare a cauzei s-a datorat inclusiv comportamentului reclamantei și a reprezentanților acesteia, care au solicitat amânarea mai multor ședințe de judecată, fapt ce a contribuit la durata totală de examinare. Termenul îndelungat de examinare a fost condiționat exclusiv de comportamentul participanților la proces, de circumstanțe ce nu depind de comportamentul instanței de judecată, fiind dictat de necesitatea asigurării dreptului părților la un proces echitabil, dreptului la apărare, precum și exigenței respectării procedurii de citare a participanților la proces.

La data de 31 mai 2022 Lidia Harti a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, Lidia Harti a invocat că instanța de apel a judecat cauza în lipsa sa, fără a avea citarea legală.

A menționat că instanțele de judecată nu au pătruns în esența cauzei deduse judecării, nu au elucidat și constatat pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei și au reținut selectiv constatările din raportul motivat.

Recurenta a susținut că, din cauza duratei exagerate a procesului, la cererea asociatului Vitalie Harti a fost pornită în privința SRL „Harvit Pro” procedura falimentului, fiind astfel prejudiciați miza și scopul acțiunii pe care le-a avut la depunerea cererii de chemare în judecată cu privire la excluderea asociatului din cadrul SRL „Harvit Pro”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 23 februarie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurenteii, avocatul Serghei Mocanu, la data de 04 mai 2022 (f.d. 169).

Astfel, recursul, declarat la 31 mai 2022, este în termen.

La 22 iunie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa Ministerului Justiției, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 174, 176), însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lidia Harti nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Lidia Harti asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Lidia Harti, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Lidia Harti se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic